

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 302/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Δ' Τμήμα
Συνεδρίαση της 23.9.2014**

Σύνθεση :

Πρόεδρος, Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη, Στέφανος Δέτσης, Βασιλική Δούσκα, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αθηνά Αλεφάντη, Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια, Σταυρούλα Μπανάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ερώτημα : Το με αριθ. πρωτ. 57704/24.6.2014 έγγραφο της Δ/νσης Απαλλοτριώσεων (Δ8) του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ», που υπογράφηκε από τον Πρόεδρο του Δ.Σ.

Περίληψη Ερωτήματος : Δύναται η Υπηρεσία να αποδώσει συμπληρωματική αποζημίωση από απαλλοτρίωση, που κατατέθηκε στο Τ.Π.& Δανείων και αφορά επικείμενα απαλλοτριωθεισών ιδιοκτησιών, τα οποία δεν συμπεριελήφθησαν στις αποφάσεις αναγνώρισης δικαιούχων αυτής;

*****

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Από το υπ' αριθ. πρωτ. 57704/24.6.2014 έγγραφο της Δ/νσης Δ8 Απαλλοτριώσεων του Τ.Π.& Δανείων, που υπογράφηκε από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα πράγματικά περιστατικά:

Με την αριθ. 1021198/05 κ.υ.α., κηρύχθηκε αναγκαστική απαλλοτρίωση, στο Δ. Ασπροπύργου, για τη βελτίωση της οδού Ασπροπύργου (NATO), στο τμήμα από Λόφο Πυργάθι (διασταύρωση προς Διυλιστήρια) έως Μαγούλα, στο Δήμο Ασπροπύργου. Με την αριθ. 1861/05 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών καθορίστηκε η προσωρινή τιμή μονάδος αποζημίωσης των απαλλοτριωθεισών ιδιοκτησιών και των επικειμένων αυτών, και κατατέθηκε στο Τ.Π. & Δανείων, δια της συστάσεως του υπ' αριθ. 9954/24-5-06 γραμματίου παρακαταθήκης, η προσωρινή αποζημίωση. Με την αριθ. 1446/07 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, καθορίστηκε η οριστική τιμή μονάδος αποζημίωσης των απαλλοτριωθεισών ιδιοκτησιών και κατατέθηκε στο Τ.Π.& Δανείων, δια της συστάσεως του υπ' αριθ. 10598/16-4-07 γραμματίου παρακαταθήκης, η οριστική αποζημίωση. Με τη δημοσίευση της παρακατάθεσης αυτής στο ΦΕΚ (τ.132/16.4.2007-τ.ΑΑΠΘ) επήλθε η συντέλεση της απαλλοτρίωσης. Μεταξύ των απαλλοτριωθέντων ακινήτων περιλαμβάνονται και τα με αριθ. κ.π. 174 & 176, καθώς και τα με αριθ. κ.π. 46, 47, 47^A, 50, 52, 52Γ, 52Δ, 52^E, 53, 54, 57, 173 & 175. Η ειδοποίηση της συντέλεσης της απαλλοτρίωσης προς τους ιδιοκτήτες έγινε με το υπ' αριθ. πρωτ. Δ12/ο/36033/24.4.2007 έγγραφο του φορέα.

Για όλες τις παραπάνω ιδιοκτησίες, -πλην των με αριθ. κ.π. 46, 52Γ, 52Δ ,57 & 175- έχουν εκδοθεί αποφάσεις αναγνώρισης δικαιούχων, ως εξής : 1) Για τις με αριθ. κ.π. 47 & 47^A, η με αριθ. 102/14 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 2) Για τη με αριθ. κ.π. 50, η με αριθ. 558/10 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 3) Για τις με αριθ. κ.π. 52 & 52^E , η με αριθ.867/07 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 4) Για την με αριθ. κ.π. 52Β , η με αριθ. 882/10 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 5) Για την με

αριθ. κ.π. 53, η με αριθ. 88/08 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 6) Για τις με αριθ. κ.π. 54 & 173, η με αριθ. 376/09 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, 7) Για την με αριθ. κ.π. 174, η με αριθ. 557/08 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών & 8) Για την με αριθ. κ.π. 176, η με αριθ. 343/07 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Οι παραπάνω αποφάσεις εκδόθηκαν σύμφωνα με το με αριθ. K1 έως & K9 κτηματολογικό διάγραμμα & τον αντίστοιχο από 28.1.2005 κτηματολογικό πίνακα της Δ/νσης Δ12 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., την από 26.5.2006 τεχνική έκθεση εκτίμησης επικειμένων της Δ/νσης Δ12 απαλλοτριώσεων και τοπογραφήσεων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, καθώς και τους διορθωτικούς πίνακες από 20-2-07 (για τις με αριθ. κ.π. 52 -52Β- 52Γ- 52Δ -52^E & 57 ιδιοκτησίες) και από 11-7-08 (ως προς τις με αριθ. κ.π. 53 -53^A -54 & 54^A ιδιοκτησίες).

Όπως προκύπτει από τις παραπάνω εκδοθείσες αναγνωριστικές αποφάσεις, ούτε πριν τη συζήτηση, ούτε κατά τη δικάσιμο, υποβλήθηκε από τους δικαιούχους αίτημα διόρθωσης των κτηματολογικών πινάκων, ώστε να συμπεριληφθούν τυχόν παραληφθέντα επικείμενα και να αναγνωριστούν γι' αυτά δικαιούχοι, πλην της με αριθ. 558/10 απόφασης, που αφορά την με αριθ.κ.π. 50 ιδιοκτησία. Κατά την εκδίκαση αυτής, άσκησε πρόσθετη παρέμβαση η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Η....Λ... ΑΕ» (μισθώτρια), υπέρ του αναγνωρισθέντος δικαιούχου, η οποία έγινε δεκτή και αναγνωρίστηκε η προσθέτως παρεμβαίνουσα, δικαιούχος της αποζημίωσης για επικείμενα και λοιπές εγκαταστάσεις, που συμπεριλαμβάνονται στην με αριθ. πρωτ. Δ12/35764/06-05-09 Διορθωτική Απόφαση της Δ/νσης Τοπογραφήσεων και Απαλλοτριώσεων Δ12 της Γ.Γ. Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ & εκ παραδρομής είχαν παραληφθεί, αξιολογήθηκαν δε (κοστολογήθηκαν) με την αριθ. πρωτ. Δ12/Ο/36343/12-5-09 συμπληρωματική τεχνική έκθεση περιγραφής και εκτίμησης επικειμένων της Γ.Γ.Δημοσίων Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Με το με αριθ. πρωτοκόλλου Δ12/οικ/2509/8-5-14 έγγραφο της Γ.Γ.Δ.Ε. – Δ/νση Απαλ/σεων του ΥΠΟΜΕΔΙ, διαβιβάστηκε στην Δ/νση Απαλλοτριώσεων του Τ.Π.& Δανείων το με αριθ. 15737/7-5-14 γραμμάτιο παρακαταθήκης συνολικού ποσού 246.308,60€, που κατατέθηκε με την ακόλουθη αιτιολογία: «συμπληρωματική αποζημίωση για την κάλυψη της διαφοράς που προκύπτει

μεταξύ προσωρινής και οριστικής τιμής μονάδος της έκτασης που απαλλοτριώθηκε ....και θα αποδοθεί στους δικαιούχους που θα αναγνωριστούν με δικαστική απόφαση...» με συνημμένο τον από 7-11-13 πίνακα υπολογισμού –παρακατάθεσης των ιδιοκτησιών με αριθ.κ.π. 174 & 176, καθώς και τα με αριθ. 3379/2013 & 3369/2013 πρακτικά του Ν.Σ.Κ. Ειδικότερα με τα ως άνω πρακτικά της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Γ.Γ.Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων έγινε ομόφωνα δεκτή η άποψη της εισηγήτριας, η οποία αναφερόμενη στις από 18.6.2013 δύο (2) αντίστοιχα εισηγήσεις της πρότεινε: α) στο μεν πρώτο «... να γίνει δεκτή από το Ελληνικό Δημόσιο η από 19.10.2011 αίτηση της Σ...χήρας ΣΜ, το γένος Α...Π...και Α...Π...(συν.2), οι οποίες με την υπ' αριθ.557/2008 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αναγνωρίστηκαν δικαιούχοι της αποζημιώσεως και των επικειμένων της υπ' αριθ. ΑΚΠ 174 ιδιοκτησίας που απαλλοτριώθηκε με την υπ' αριθ. 1021198/1573/0010/17.3.2005 KYA των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 372 Τεύχος Δ '/24.3.2005) και να καταβληθεί στις αιτούσες το συνολικό ποσό των 194.350,52 ευρώ, κατά την αναλογία που αναγνωρίσθηκαν δικαιούχοι της αποζημιώσεως με την ως άνω απόφαση, ήτοι στην Α...Π.... το ήμισυ της αποζημιώσεως και επίσης το ήμισυ από κοινού με την Σ... Μ...του άλλου μισού της αποζημιώσεως και στην Σ...Μ... το ήμισυ του άλλου μισού της αποζημιώσεως από κοινού με την Α...Π..... Το πιο πάνω ποσό αντιστοιχεί στην αποζημίωση των παραληφθέντων από τους κτηματολογικούς πίνακες επικειμένων της ως άνω ιδιοκτησίας, τα οποία έχει κατασκευάσει και εγκαταστήσει η μισθώτρια εταιρεία «Η...L...A.E», όπως αυτά καταγράφονται και κοστολογούνται στην υπ' αριθ. Δ12/35764/6.5.2009 Απόφαση Συμπλήρωσης-Διόρθωσης κτηματολογικών στοιχείων και τη Συμπληρωματική Τεχνική Έκθεση Περιγραφής και Εκτίμησης Επικειμένων της Διεύθυνσης Απαλλοτριώσεων και Τοπογραφήσεων του Υπουργείου Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.», β) στο δε δεύτερο «...να γίνει δεκτή από το Ελληνικό Δημόσιο η από 19.10.2011 αίτηση του Κ...Κ... (συν.5), οι οποίοι με την υπ' αριθ.343/2007 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αναγνωρίστηκαν δικαιούχοι της αποζημιώσεως και των επικειμένων της υπ' αριθ. ΑΚΠ 176 ιδιοκτησίας που απαλλοτριώθηκε με την υπ' αριθ. 1021198/1573/0010/17.3.2005 KYA των

Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 372 Τεύχος Δ' /24.3.2005) και να καταβληθεί στους αιτούντες, κατά την αναλογία που αναγνωρίσθηκαν δικαιούχοι της αποζημιώσεως, με την ως άνω απόφαση, ήτοι στον Κ...Κ.... κατά τα 8/24 εξ αδιαιρέτου, στον Ε....Κ.... του Ι.... κατά τα 8/24 εξ αδιαιρέτου, στην Α...χήρα Γ...Κ... κατά τα 2/24 εξ αδιαιρέτου, στον Ι...Κ... κατά τα 3/24 εξ αδιαιρέτου και στον Ε...Κ...του Γ.. κατά τα 3/24 εξ αδιαιρέτου, το συνολικό ποσό των 51.958,08 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην αποζημίωση των παραληφθέντων από τους κτηματολογικούς πίνακες επικειμένων της ως άνω ιδιοκτησίας, τα οποία έχει κατασκευάσει και εγκαταστήσει η μισθώτρια εταιρεία «Η....Λ...Α.Ε», όπως αυτά καταγράφονται και κοστολογούνται στην υπ' αριθ. Δ12/35764/6.5.2009 Απόφαση Συμπλήρωσης-Διόρθωσης κτηματολογικών στοιχείων και τη Συμπληρωματική Τεχνική Έκθεση Περιγραφής και Εκτίμησης Επικειμένων της Διεύθυνσης Απαλλοτριώσεων και Τοπογραφήσεων του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.».

2. Ενόψει όλων των ανωτέρω ερωτάται: Εάν μπορεί να αποδώσει το Τ.Π.& Δανείων ακίνδυνα τα παραπάνω παρακατατεθέντα ποσά, εν προκειμένω για τις με αριθ. 174 & 176 ιδιοκτησίες (αλλά και τυχόν συμπληρωματικά ποσά που κατατεθούν για τις υπόλοιπες ιδιοκτησίες που περιέχονται στην αριθ. πρωτ. Δ12/35764/6-5-09 απόφαση της Δ/νσης Δ12 του ΥΠΕΧΩΔΕ, πλην ενδεχομένως για την με αριθ. κ.π. 50 ιδιοκτησία, δεδομένου ότι στην υπ' αριθ. 558/10 απόφαση περιλαμβάνεται διάταξη αναγνώρισης δικαιούχου αποζημίωσης παραληφθέντων επικειμένων), στους αναγνωρισθέντες γι' αυτές δικαιούχους, δυνάμει των υπ' αριθ. 557/2008 και 343/2007, αντίστοιχα, αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με τα υπάρχοντα δικαιολογητικά, ενώ δεν περιλαμβάνονται στις αναγνωριστικές αποφάσεις τα επικείμενα, για τα οποία εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ12/35764/6.5.2009 απόφαση Συμπλήρωσης-Διόρθωσης Κτηματολογικών Πινάκων της Δ/νσης Τοπογραφήσεων & Απαλλοτριώσεων Δ12 της Γ.Γ. Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ, ή απαιτείται η έκδοση συμπληρωματικής αναγνωριστικής απόφασης.

II. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α. Στο Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 2882/2001, όπως ισχυε κατά τον χρόνο που η Αρμόδια Διεύθυνση

Απαλλοτριώσεων και τοπογραφήσεων εξέδωσε την υπ' αριθ. Δ12/35764/6-5-2009 Απόφαση Διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων της υπ' αριθ. 174 και 176 ιδιοκτησίας, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3:

«1. Για την έκδοση απόφασης κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης απαιτούνται: α) κτηματολογικό διάγραμμα το οποίο να εικονίζει την απαλλοτριούμενη έκταση και τις ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν, β) κτηματολογικός πίνακας ο οποίος να εμφανίζει τους εικαζόμενους ιδιοκτήτες των απαλλοτριούμενων ακινήτων, το εμβαδόν κάθε ιδιοκτησίας, καθώς και όλα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των κατασκευών και λοιπών συστατικών που τυχόν υπάρχουν σε κάθε ιδιοκτησία και γ)...2. Το κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από δημόσια αρχή. Επιφυλάσσεται, σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή των διατάξεων για το Εθνικό Κτηματολόγιο. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να συνταχθούν και μετά προηγούμενη έγκαιρη πρόσκληση των ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας τους, οπότε εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του παρόντος. Άν η αρχή που είναι αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης κρίνει ότι τα στοιχεία των περιπτώσεων α' και β' της προηγούμενης παραγράφου είναι ατελή ή έχουν ανάγκη διόρθωσης, τα αναπέμπει στην υπηρεσία που τα συνέταξε ή ενέκρινε προς συμπλήρωση ή διόρθωση.3...»

Άρθρο 4

«Η αναγκαστική απαλλοτρίωση της κυριότητας του ακινήτου επιφέρει αυτοδικαιώς και την απαλλοτρίωση κάθε κτίσματος, κατασκευής και δένδρου που υπάρχει πάνω σ' αυτό και κάθε άλλου συστατικού του πράγματος, κατά τα άρθρα 953 και επόμενα του Αστικού Κώδικα, ανεξάρτητα από τη μνεία τους στην απόφαση κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ή στο κτηματολογικό διάγραμμα ή στον κτηματολογικό πίνακα.».

Άρθρο 5

«Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αφορά στο πράγμα, ανεξάρτητα από το πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σε αυτό. Η εσφαλμένη αναγραφή ή και η πλήρης παράλειψη του ονοματεπωνύμου του

6 17

προσώπου τούτου στην απόφαση κήρυξης ή στο κτηματολογικό διάγραμμα ή στον κτηματολογικό πίνακα δεν επηρεάζει το κύρος της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης.».

Άρθρο 7:

«1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται με την καταβολή στον δικαστικώς αναγνωρισθέντα ή στον αληθινό δικαιούχο της αποζημίωσης που προσδιορίστηκε προσωρινά ή οριστικά κατά τον παρόντα νόμο ή με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γνωστοποίησης ότι η αποζημίωση, η δικαστική δαπάνη, η οποία επιδικάζεται κατά το άρθρο 18 παράγραφος 4, καθώς και η αμοιβή των πληρεξουσίων δικηγόρων κατατέθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων κατά το επόμενο άρθρο 8. Εάν υπόχρεο για την καταβολή της αποζημίωσης είναι το Δημόσιο, η αναγκαστική απαλλοτρίωση συντελείται και με την έκδοση χρηματικού εντάλματος πληρωμής υπέρ του δικαστικώς αναγνωρισθέντος ή του αληθινού δικαιούχου. Στην περίπτωση...».

Άρθρο 9:

« 1...2. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως κάθε νομέας ή κάτοχος του ακινήτου που απαλλοτριώθηκε υποχρεούται να παραδώσει τούτο ελεύθερο στον υπερού η απαλλοτρίωση μέσα σε δέκα ημέρες από την έγγραφη πρόσκληση αυτού, στην οποία αναφέρεται συνοπτικά ο τρόπος της συντέλεσης... 4. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης κατά το άρθρο 7 του παρόντος νόμου, με βάση την τιμή που καθορίστηκε έπειτα από κλήτευση ή παράσταση των φερόμενων ως ιδιοκτητών στα κτηματολογικά στοιχεία, κάθε εμπράγματο δικαίωμα επί του ακινήτου οποιουδήποτε τρίτου, είτε αυτός έλαβε μέρος είτε όχι, ακόμη και αν δεν κλητεύθηκε στη δίκη για τον καθορισμό της αποζημίωσης, μετατρέπεται σε ενοχική αξίωση επί της αποζημίωσης που παρακατατέθηκε ή κατά εκείνου που εισέπραξε την αποζημίωση ή κατά του υπέρ ου εκδόθηκε το χρηματικό ένταλμα της πληρωμής. Όποιος δεν κλητεύθηκε ούτε έλαβε μέρος στη δίκη για τον καθορισμό της αποζημίωσης δικαιούται να ασκήσει με αίτηση την αξίωσή του για καθορισμό μεγαλύτερης οριστικής αποζημίωσης, κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου, μέσα σε πέντε έτη από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης και, σε περίπτωση που αποδεδειγμένα έχει λάβει γνώση, μέσα σε έξι μήνες από τότε που αυτός έλαβε γνώση».

Άρθρο 14

«1. Κατά την έννοια του παρόντος νόμου ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι δύνανται να ζητήσουν δικαστικώς τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης είναι α) ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση, β) ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και γ) όποιος αξιώνει κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριούμενο.2....»

Άρθρο 16:

«1. Ο προσδιορισμός της αποζημιώσεως, κατά τα άρθρα 18 και επόμενα και η αναγνώριση των δικαιούχων, κατά τα άρθρα 26 και επόμενα, χωρούν με βάση τα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 κτηματολογικό διάγραμμα και κτηματολογικό πίνακα.2. Σε περίπτωση που ο εικαζόμενος ιδιοκτήτης ή κάθε ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι το διάγραμμα και ο πίνακας είναι εσφαλμένα, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη διόρθωση ή συμπλήρωση. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η οικεία Κτηματική Υπηρεσία, ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση.3. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβάλλεται από την επομένη της κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί από τον καθ' ου η αναγκαστική απαλλοτρίωση μετά την πάροδο της κατά το άρθρο 9 παράγραφος 2 προθεσμίας, η οποία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου γίνεται μηνιαία. Προκειμένου για τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται μέχρι την προηγουμένη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης. 4. Η αίτηση υποβάλλεται στην αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση από την αρχή που συνέταξε ή κύρωσε το διάγραμμα και τον πίνακα. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση προβαίνει στην αντίστοιχη διόρθωση ή συμπλήρωση.5. Εάν περιέλθουν στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας νεότερο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας, που έχουν συνταχθεί ύστερα από πρόσκληση των εικαζομένων ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας, μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η πρόσκληση γίνεται με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται επίσης αν η

διαδικασία πρόσκλησης των ιδιοκτητών έχει προηγηθεί της διαδικασίας σύνταξης των κατά τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στοιχείων.6. Αντίγραφα των κατά τις προηγούμενες παραγράφους 4 και 5 στοιχείων, που διορθώνουν το αρχικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, διαβιβάζονται από την αρχή που τα εκδίδει στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών για να ενεργήσει τα νόμιμα.7. Η υποβολή της κατά την παράγραφο 2 αίτησης δεν αναστέλλει την πρόοδο της διαδικασίας καθορισμού της αποζημίωσης και συντέλεσης της απαλλοτρίωσης. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 εφαρμόζεται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση. 8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία δύναται να ασκηθεί και προφορικά καταχωριζόμενη στα πρακτικά. 9...».

Άρθρο 26:

«1. Η αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης γίνεται με δικαστική απόφαση, κατά την ειδική διαδικασία που ορίζεται με τις διατάξεις του παρόντος. 2... 3. Οποιοσδήποτε από τους διαδίκους μπορεί, είτε με δικόγραφο κοινοποιούμενο στους αντιδίκους πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της κατά το άρθρο 18 και επόμενα του παρόντος αίτησης για τον προσωρινό καθορισμό της αποζημίωσης είτε με τις προτάσεις ... να ζητήσει να γίνει η αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης με την ίδια απόφαση. Το αίτημα...7. Το δικαστήριο αναγνωρίζει τους δικαιούχους της αποζημίωσης με βάση κάθε στοιχείο που προσκομίζουν οι διάδικοι ή που το εξετάζει αυτεπαγγέλτως. Η αναγνώριση γίνεται με την έκδοση οριστικής απόφασης που είναι ενιαία για όλους όσους προβάλλουν δικαιώματα στο ακίνητο που απαλλοτριώθηκε. Σε περίπτωση...8...9. Η νομή καθ'εαυτήν δεν θεμελιώνει δικαίωμα αποζημιώσεως. 11... Εάν το δικαστήριο απόσχει να εκδώσει απόφαση αναγνώρισης του δικαιούχου της αποζημίωσης, η κυριότητα του απαλλοτριουμένου και τα άλλα εμπράγματα δικαιώματα επ' αυτού κρίνονται κατά την τακτική διαδικασία. 12. Η απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου για την αναγνώριση δικαιούχων δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Διάδικοι ή «τρίτοι», που αξιώνουν δικαιώματα στο απαλλοτριούμενο ακίνητο, δύναται να τα ασκήσουν κατά την τακτική διαδικασία...».

Σύμφωνα, εξάλλου, με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ίδιου ως άνω Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων : «1....2. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων αποδίδει στο δικαιούχο το ποσό που κατατέθηκε αφού προσκομισθεί σε αυτό τελεσίδικη αναγνωριστική απόφαση και στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο το ποσό της δικαστικής δαπάνης και την αμοιβή των πληρεξουσίων δικηγόρων... 3. Κάθε διαφορά σχετική με την απόδοση από το Τ.Π.& Δανείων στο δικαιούχο του ποσού που κατατέθηκε λύεται οριστικά από το αρμόδιο Δικαστήριο της παρ.1 του άρθρου 19 του παρόντος νόμου με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων των άρθρων 686 και επόμενων του Κ.Πολ.Δ. 4. Με την καταβολή της αποζημίωσης στο δικαιούχο που αναγνωρίστηκε δικαστικώς, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση και ευθύνη απέναντι σε οποιονδήποτε τρίτο διεκδικητή ή δικαιούχο. Ευθύνη απέναντι σε αυτούς έχει εκείνος που εισέπραξε την αποζημίωση 5. Το Τ.Π.& Δανείων υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί και σε κάθε περίπτωση εντός 30 ημερών τον καταθέτη της αποζημίωσης σχετικά με την έκδοση εντάλματος πληρωμής και την είσπραξη της αποζημίωσης από αναγκαστική απαλλοτρίωση. (Η παρ. 5 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 126 του ν.4070/2012 ΦΕΚ Α 82/10.4.2012. Σύμφωνα με την προ της τροποποιήσεώς της διατύπωση: «Το Τ.Π.& Δανείων δύναται, με δική του ευθύνη, να καταβάλει την αποζημίωση στο δικαιούχο και πριν την δικαστική αναγνώριση του.») 6....7.....».

Β. Περαιτέρω στο άρθρο 18 του από 30.12/3.1.1927 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ ΤΑ 1/1927) «Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Τ.Π.& Δανείων», η οποία εφαρμόζεται γενικά για την απόδοση χρηματικών και αιτουσίων παρακαταθηκών, ορίζονται τα ακόλουθα : «Η απόδοσις των παρ/κών ενεργείται παρά των Ταμείων παρ αύται εύρηνται εγγεγραμμέναι, εις τον δικαιούχον ή τον νόμιμον αυτού αντιπρόσωπον επί τη προσκομίσει του γραμμάτιου της αποδοτέας παρ/κης και των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων. Η προς είσπραξιν παρακαταθήκης πληρεξουσιότης δέον να στηρίζεται εις συμβολαιογραφικόν έγγραφον συντεταγμένο κατά νόμον. Η απόδοσις της παρακαταθήκης πραγματοποιείται δυνάμει χρηματικού εντάλματος πληρωμής. Εις το ένταλμα επισυνάπτεται το γραμμάτιον δι'ου συνεστήθη η αποδιδομένη παρακαταθήκη, μνημονεύονται δ'εν αυτώ και τα λοιπά δικαιολογητικά έγγραφα, εφ'ων ερείδεται η διατασσομένη απόδοσις ήτις ενεργείται άμα τη υποβολή της

αιτήσεως ή το βραδύτερον εντός της επομένης εργασίμου ημέρας, πλην εξαιρέσεως του επομένου άρθρου ή της περιπτώσεως καθήν τα δικαιολογητικά της αποδόσεως έγγραφα παρουσιάζουν ελλείψεις, οπότε ενεργείται άμα της συμπληρώσει των ελλείψεων ».

III. ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

i. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις του Κ.Α.Α.Α, αναφορικά με τα πρόσωπα τα οποία μπορούν να ζητήσουν τη διόρθωση των στοιχείων του κτηματολογικού πίνακα και το χρόνο εντός του οποίου μπορεί να γίνει η διόρθωση αυτών, προκύπτουν τα ακόλουθα :

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 2882/2001 παρέχεται σε κάθε ενδιαφερόμενο, στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία, στον υπερού και στον υπόχρεο, που θεωρεί ότι το κτηματολογικό διάγραμμα και ο αντίστοιχος πίνακας είναι εσφαλμένα, το δικαίωμα να ζητήσουν τη διόρθωση ή τη συμπλήρωσή τους (παρ. 2). Η αίτηση υποβάλλεται από την επόμενη ημέρα της κήρυξης της απαλλοτρίωσης, στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση και εξετάζεται από την Αρχή που συνέταξε ή κύρωσε το διάγραμμα και τον πίνακα και εάν η αίτηση γίνει δεκτή, η Αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση προβαίνει στην αντίστοιχη διόρθωση ή συμπλήρωση (παρ. 3,4). Ειδικά μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, που επέρχεται με τους προβλεπόμενους στο άρθρο 7 του Ν. 2882/2001 τρόπους, **ο καθού η απαλλοτρίωση, δύναται να υποβάλλει αίτηση διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων (διάγραμμα και πίνακα), μέσα σε ένα μήνα από την έγγραφη πρόσκλησή του να παραδώσει το απαλλοτριούμενο ακίνητο ελεύθερο.** Προκειμένου δε για το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, την οικεία Κτηματική Υπηρεσία, τον υπερού η απαλλοτρίωση και τον υπόχρεο της αποζημίωσης η αίτηση διόρθωσης δύναται να υποβληθεί μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

Ακολούθως, κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου (παρ. 8). Μάλιστα, με το Ν. 4070/12 η παρ. 8 του άρθρ. 16 αντικαταστάθηκε και

προβλέπεται «η υποβολή του σχετικού αιτήματος να γίνει τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ' αναβολή δικάσιμο της δίκης για την αναγνώριση, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών πινάκων.»

Καθίσταται, συνεπώς, σαφές, αφενός ότι, η αρμόδια υπηρεσία δεν δύναται να διορθώνει τα κτηματολογικά στοιχεία μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης (σχετ. Γνωμοδότηση ΝΣΚ 94/2011 Β'Τμήμα) αφετέρου ότι, μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης με τους προβλεπόμενους στο νόμο τρόπους και εφόσον δεν έχει προηγηθεί δικαστική απόφαση αναγνώρισης δικαιούχων, ο φερόμενος ιδιοκτήτης μπορεί να καταθέσει αίτηση διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, μέσα σε ένα μήνα από την έγγραφη πρόσκληση αυτού να παραδώσει το απαλλοτριωθέν ακίνητο ελεύθερο στον υπερού η απαλλοτρίωση (άρθρα 9 παρ. 2 και 16 παρ. 3 Ν. 2882/2001), διαφορετικά κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων της θα λυθεί κατά την δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημίωσης.

Εάν ωστόσο το αρμόδιο για τη σύνταξη του κτηματολογικού πίνακα όργανο του Δημοσίου παρέλειψε να περιλάβει σ' αυτόν τα συστατικά του απαλλοτριωθέντος ακινήτου, κατά παράβαση της σχετικής διάταξης, η οποία έχει τεθεί όχι μόνο χάριν του γενικού συμφέροντος, αλλά και για το συμφέρον του καθού η απαλλοτρίωση, ιδιοκτήτη του ακινήτου, εξαιτίας δε αυτής της παράλειψης, η οποία αντικειμενικά είναι δυνατόν να ματαιώσει τον καθορισμό τιμής μονάδος για τα συστατικά που παραλείφθηκαν από τον κτηματολογικό πίνακα, που μνημονεύει μόνο την έκταση, δεν κατέστη δυνατός ο καθορισμός τιμής μονάδος αποζημίωσης και για τα απαλλοτριωθέντα επικείμενα, ούτε είναι εφικτός ο καθορισμός με νέα αίτηση, αφού με ενιαία απόφαση καθορίζεται η προσήκουσα για την απαλλοτρίωση αποζημίωση, υφίσταται αξίωση του ιδιοκτήτη κατά του Δημοσίου (άρθρο 105 ΕισΝΑΚ) να αποζημιωθεί και γι' αυτά, χωρίς όμως να ανακύπτει περίπτωση μη συντέλεσης της απαλλοτρίωσης, όταν έλαβε χώρα καταβολή ή παρακατάθεση της αποζημίωσης που ορίστηκε (Ι.Χορομίδης «Αναγκαστικές Απαλλοτριώσεις κατ' άρθρο Βιβλιογραφία και Νομολογία» Έκδοση Β' 2004, σελ.195 επ., με παραπομπές στη νομολογία).

Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4, 5, 14 παρ. 1 Ν. 2882/2001, η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου επιφέρει αυτοδικαίως και την απαλλοτρίωση κάθε κτίσματος, κατασκευής και δένδρου και κάθε άλλου συστατικού του πράγματος, κατά τα άρθρ. 953 επ. Α.Κ. και αφορά στο πράγμα, ανεξάρτητα από το πρόσωπο που έχει την κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα σ' αυτό, ενώ διάδικοι στη δίκη προσδιορισμού της αποζημίωσης (προσωρινού & οριστικού) μπορεί να είναι α) ο υπόχρεος καταβολής της αποζημίωσης, β) εκείνος υπέρ του οποίου κηρύχθηκε η απαλλοτρίωση και γ) όποιος αξιώνει κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριούμενο. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει αφενός ότι, ο νομοθέτης καθόρισε επακριβώς τα πρόσωπα τα οποία μπορούν να προσλάβουν την ιδιότητα του διαδίκου στις δίκες καθορισμού τιμής μονάδος αποζημιώσεως λόγω αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αφετέρου ότι, συνεπής προς τη διάταξη του άρθρ. 17 Συντάγματος και τις διατάξεις των άρθρ. 947 – 949, 999 και 1000 Α.Κ., περιόρισε την προβλεπόμενη από το άρθρ. 17 του Συντάγματος αποζημίωση λόγω απαλλοτρίωσης μόνο στα ακίνητα και τα επ' αυτών υπάρχοντα κτίσματα, μόνιμες κατασκευές, δένδρα ή φυτείες και όλα τα κατ' άρθρο 953 επ. συστατικά του πράγματος. Την αποζημίωση για την απαλλοτρίωση όλων των ως άνω αντικειμένων παρέχει μόνο στους αναγνωριζομένους, κατά τη διαγραφόμενη στα άρθρα αυτά διαδικασία, ως κυρίους ή έχοντες άλλο εμπράγματο δικαίωμα από τα περιοριστικώς αναφερόμενα στο άρθρο 973 Α.Κ. και απέκλεισε ρητά από την αναγνώριση ως δικαιούχου εκείνον που έχει στο απαλλοτριωθέν δικαίωμα νομής και κατοχής, ορίζοντας στο άρθρ. 26 παρ. 9 Κ.Α.Α.Α., ότι η νομή καθ' εαυτήν δε θεμελιώνει δικαίωμα αποζημίωσης. Εξάλλου, με τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης μισθίου ακινήτου, η έννομη σχέση της μίσθωσης λύεται και ο συνεπεία αυτής έχων δικαίωμα κατοχής επί του απαλλοτριωθέντος ακινήτου, υποχρεούται να παραδώσει το μίσθιο στον υπέρ ού η απαλλοτρίωση. Το δικαίωμα κατοχής επί του απαλλοτριωθέντος δεν του παρέχει δικαίωμα αποζημίωσης επί των επικειμένων, τα οποία με δικές του δαπάνες ανήγειρε για την εξυπηρέτηση του δικαιώματός του χρήσεως του μισθίου, και τα οποία, ως συστατικά αυτού, αυτοδικαιώνονται αναγκαστικά, αλλά την αξιώση αποζημίωσης γι' αυτά έχει ο κύριος του απαλλοτριωθέντος ακινήτου. Για τις δαπάνες του αυτές διατηρεί κατά του κυρίου ή εκμισθωτή τις

παρεχόμενες από το άρθρ. 591 Α.Κ. αξιώσεις (περί διοίκησης αλλοτρίων ή αδικαιολόγητου πλουτισμού).

Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 26 του ίδιου Κ.Α.Α.Α., σε συνδυασμό με τα άρθρα 322, 324, 331 ΚΠολΔ., η δικαστική απόφαση, με την οποία αναγνωρίζεται κάποιος δικαιούχος της αποζημίωσης, δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο και παράγει δεδικασμένο έναντι των αντιδίκων του στη δίκη σχετικά με το πρόσωπο του δικαιούχου της αποζημίωσης, το εμβαδόν της έκτασης και του συνόλου των συστατικών καθώς και για το ποσό της αποζημίωσης (βλ. Ολ. ΑΠ 9/1989 ΕΛΛ. Δ/νη 30,1312, ΑΠ 647/2014 δημ.ΝΟΜΟΣ).

Περαιτέρω και λαμβανόμενου υπόψη αφενός του τρόπου συντελέσεως της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 7 του Κ.Α.Α.Α, αφετέρου ότι η δημόσια παρακατάθεση έχει ως νόμιμη αιτία είτε την υπερημερία του δανειστή είτε την αδυναμία του οφειλέτη να εκπληρώσει με ασφάλεια την υποχρέωσή του, για λόγο που αφορά το πρόσωπο του δανειστή ή εξαιτίας εύλογης αβεβαιότητας για το πρόσωπό του (άρθρα 427 και 424 ΑΚ), γίνεται δεκτό από τη θεωρία και τη νομολογία ότι ο υπόχρεος για την πληρωμή της αποζημίωσης μπορεί αντί για καταβολή της να την καταθέσει στο Τ.Π.& Δανείων, αλλά μόνο εάν δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση αναγνώρισης δικαιούχων, αυτό δε προδήλως γιατί μετά την αναγνώριση αίρεται η αβεβαιότητα για το πρόσωπο του δικαιούχου, ώστε δεν κινδυνεύει ο υπόχρεος να καταβάλει σε μη δικαιούχο και να στερηθεί τα υπέρ αυτού αποτελέσματα της συντέλεσης της απαλλοτρίωσης (ορ. σχετικά Κ.Χορομίδης «Η αναγκαστική απαλλοτρίωση», έκδοση 1997, σελ. 1072 επ., Ι.Χορομίδης «Αναγκαστικές Απαλλοτριώσεις κατ' άρθρο Βιβλιογραφία και Νομολογία» Έκδοση Β' 2004, σελ.195 επ., με παραπομπές στη νομολογία).

Τέλος, το Τ.Π.& Δανείων αποδίδει χρηματική παρακαταθήκη μόνο σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο ίδιο το γραμμάτιο από τον καταθέτη, ειδικώς δε παρακαταθήκη η οποία αφορά αποζημίωση από απαλλοτρίωση, μόνο με την προσκόμιση απόφασης αναγνώρισης δικαιούχων της αποζημίωσης.

ii. Στην προκείμενη περίπτωση, σύμφωνα με το ιστορικό που έθεσε υπόψη μας η ερωτώσα Υπηρεσία και τα προσκομιζόμενα έγγραφα στοιχεία προκύπτει ότι, η ως άνω αρμόδια Δ/νση Δ12 Τοπογραφήσεων και Απαλλοτριώσεων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων προέβη σε διόρθωση –

συμπλήρωση των κτηματολογικών στοιχείων της απαλλοτρίωσης σε χρόνο μετά τη συντέλεση αυτής, η οποία έλαβε χώρα στις 16-4-2007, με την έκδοση της υπ' αριθ. Δ12/35764/6-5-2009 Απόφαση Συμπλήρωσης – Διόρθωσης κτηματολογικών στοιχείων για τις ιδιοκτησίες με αριθ. κ.π.46-47-47^A – 50 -52- 52Γ – 52Δ- 52^E -53- 54-57-173-174-175 και 176.

Ενόψει αιτήσεων προς το Ν.Σ.Κ., που υποβλήθηκαν από τους αναγνωρισθέντες δικαιούχους της αποζημίωσης, λόγω απαλλοτρίωσης των ιδιοκτησιών με αριθ. κ.π.174 και 176 για καταβολή αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 105 ΕισΝΑΚ, λόγω παράλειψης των οργάνων της κτηματογράφησης να προβούν στην καταγραφή των υπόψη επικειμένων των ιδιοκτησιών που απαλλοτριώθηκαν, με τα υπ' αριθ. 3369/2013 και 3379/2013 πρακτικά της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων έγιναν δεκτές οι σχετικές αξιώσεις, προκειμένου να καταβληθεί στους αναγνωρισθέντες δικαιούχους αποζημίωσης της υπ' αριθ. κ.π.174 ιδιοκτησίας (Σ... χήρα Σ... Μ.... κλπ., συν.2) το συνολικό ποσό των 194.350,52 ευρώ και στους αναγνωρισθέντες δικαιούχους αποζημίωσης της υπ' αριθ. κ.π.176 ιδιοκτησίας (Κ...Κ... κλπ., συν.5) το συνολικό ποσό των 51.958,08 ευρώ. Τα ως άνω πρακτικά έγιναν αποδεκτά από το Γ.Γ. του Υπουργείου Οικονομικών και συνεπώς έπρεπε να εκτελεστούν από τις Οικονομικές Υπηρεσίες του ως άνω Υπουργείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παρ.6 του άρθρου 7 του ν.3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και Υπαλλήλων του» (ΦΕΚ Α' 324) και κανένας νόμιμος λόγος δεν υφίστατο για τη δημόσια παρακατάθεση των χρηματικών ποσών τα οποία αφορούσαν.

Σε κάθε περίπτωση το Τ.Π.& Δανείων δεσμευόμενο από τους όρους του γραμματίου παρακαταθήκης, αλλά και σύμφωνα με όσα ορίζουν οι διατάξεις του Κ.Α.Α.Α. δεν δύναται να αποδώσει το ποσό του υπ' αριθ. 15737/7.5.2014 γραμματίου παρακατάθεσης εκ 246.308,60 ευρώ στους δυνάμει των υπ' αριθ. 557/08 και 343/2007 αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αναγνωρισθέντες δικαιούχους της δικαστικά καθορισθείσης αποζημίωσης των απαλλοτριωθεισών με αριθ. Κ.Π. 174 και 176 αντίστοιχα ιδιοκτησιών, εφόσον με

τις ανωτέρω αποφάσεις δεν αναγνωρίσθηκαν και δικαιούχοι της αποζημίωσης που αναλογεί στα επικείμενα τα οποία αφορά η εν λόγω παρακατάθεση.

Ωστόσο, με δεδομένο ότι η εν λόγω δημόσια παρακατάθεση έλαβε χώρα άνευ νομίμου αιτίας, διότι παρά τα όσα αναγράφονται ως αιτιολογία στο γραμμάτιο, το παρακατατεθέν ποσό δεν αφορά αποζημίωση από απαλλοτρίωση κατά τα ορισθέντα στο Κ.Α.Α.Α. (η οποία απαλλοτρίωση έχει ήδη συντελεσθεί), αλλά αξιωση αποζημίωσης κατ' άρθρο 105 ΕισΝΑΚ., λόγω παρανόμων παραλείψεων των οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου να προβούν στην καταγραφή των υπόψη επικειμένων των απαλλοτριωθεισών ιδιοκτησιών, η οποία έγινε δεκτή με τα υπ' αριθ. 3369 και 3379/2013 πρακτικά της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, ο δε τεθείς από τον καταθέτη όρος απόδοσης «στον αναγνωρισθέντα δικαιούχως δικαιούχο» είναι μη εφαρμόσιμος, το ως άνω γραμμάτιο δύναται να ανακληθεί από τον καταθέτη, προκειμένου να προβεί αυτός ως μόνος αρμόδιος στην εκτέλεση των ως άνω πρακτικών και στην καταβολή στους δικαιούχους των καθορισθέντων με αυτά ποσών.

IV.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το Τ.Π.& Δανείων δεσμευόμενο από τους όρους που έχουν τεθεί από τον καταθέτη στο με αριθ. 15737/7.5.2014 γραμμάτιο χρηματικής παρακαταθήκης και από τις διατάξεις του Κ.Α.Α.Α. δεν δύναται να αποδώσει το ποσό της συσταθείσης με αυτό χρηματικής παρακαταθήκης εκ 246.308,60 ευρώ στους αναγνωρισθέντες με τις υπ' αριθ. 557/2008 και 343/2007 αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών δικαιούχους της αποζημίωσης των απαλλοτριωθεισών ιδιοκτησιών με αριθ. κ.π.174 και 176, καθόσον με τις αποφάσεις αυτές αναγνωρίζονται οι αιτούντες δικαιούχοι της αποζημίωσης για την απαλλοτριωθείσα έκταση και για τα επικείμενα, όπως αυτά φέροντο στον από 28.1.2005 κτηματολογικό πίνακα και την από 26.5.2006 τεχνική έκθεση εκτίμησης επικειμένων της Δ/νσης Δ12 απαλλοτριώσεων και τοπογραφήσεων του Υπουργείου Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ και όχι για τα παραληφθέντα επικείμενα για τα οποία εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ12/35764/6.5.2009 απόφαση Συμπλήρωσης-Διόρθωσης Κτηματολογικών Πινάκων της Δ/νσης Τοπογραφήσεων & Απαλλοτριώσεων Δ12 της Γ.Γ. Δημοσίων Έργων του

Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και για τα οποία, όμως, δεν ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη από τον Κ.Α.Α.Α. προβλεπόμενη διαδικασία δικαστικού προσδιορισμού της αποζημίωσής των.

Με δεδομένο όμως ότι, η εν λόγω δημόσια παρακατάθεση έλαβε χώρα άνευ νομίμου αιτίας, και εμπεριέχει όρο μη δυνάμενο να εφαρμοστεί από το Τ.Π.& Δανείων, διότι παρά τα όσα αναγράφονται ως αιτιολογία στο γραμμάτιο, προφανώς εκ παραδρομής, το παρακατατεθέν ποσό δεν αφορά αποζημίωση από απαλλοτρίωση κατά τα ορισθέντα στο Κ.Α.Α.Α. (η οποία απαλλοτρίωση έχει ήδη συντελεσθεί), αλλά αξιώση αποζημίωσης των αναγνωρισθέντων δικαιούχων της αποζημίωσης των απαλλοτριωθεισών με αριθ. κ.π. 174 και 176 ιδιοκτησιών, κατ'άρθρο 105 ΕισΝΑΚ., η οποία αναγνωρίστηκε εξωδίκως με τα υπ' αριθ. 3369 και 3379/2013 πρακτικά της Τριμελούς Επιτροπής του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, τα οποία από της αποδοχής τους είναι άμεσα εκτελεστά, το ως άνω γραμμάτιο δύναται να ανακληθεί από τον καταθέτη, προκειμένου να προβεί αυτός, ως μόνος αρμόδιος, στην εκτέλεση των ως άνω πρακτικών και στην καταβολή στους δικαιούχους των καθορισθέντων με αυτά ποσών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παρ.6 του άρθρου 7 του ν.3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και Υπαλλήλων του» (ΦΕΚ Α' 324).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 17-10-2014

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΧΡΥΣΑΦΟΥΛΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΠΑΝΑΚΟΥ

ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.